

Ledamöter

Rebecka Kristensson (S), ordförande
Kerstin Angel (C), vice ordförande
Rie Boulund (M)

Övriga närvarande

Josefine Eirefelt, hållbarhetschef
Johan Ahlberg, utredningssekreterare
Linda Corneliusson Linde, utvecklingsledare
Mikael Gardestrand Bengtsson, utvecklingsledare
Stigert Pettersson, förvaltningschef barn- och utbildningsförvaltningen § 7
Josefine Möller, planerare barn- och utbildningsförvaltningen § 7
Peter Dygården (S), ordförande barn- och utbildningsnämnden § 7
Gabriella Hulander (S), 1:e vice ordförande barn- och utbildningsnämnden § 7
Anna Andersson (C), 2:e vice ordförande barn- och utbildningsnämnden § 7
Maria Sjödahl, förvaltningschef kultur-, fritids- och teknikförvaltningen § 7
Georgia Ferris (KD), ordförande kultur-, fritids- och teknknämnden § 7
Agneta Elovsson, verksamhetschef serviceförvaltningen § 7
Ann-Heléné Klasson, upphandlingschef serviceförvaltningen §§ 7-8
Mikael Svensson (S), ordförande servicenämnden §§ 7-8
Charlotta Jonson (M), vice ordförande servicenämnden § 7
Robert Eriksson, upphandlare serviceförvaltningen § 8

Paragrafer

§§ 7-13

Justering

Ordföranden och Kerstin Angel.

Underskrifter

Sekreterare
Johan Ahlberg

Ordförande
Rebecka Kristensson

Justerare
Kerstin Angel

Anslag/Bevis

Protokollet justerat 2022-02-23 och anslaget. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Beslutsinstans Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott
Sammanträdesdatum 2022-02-23
Datum då anslaget sätts upp 2022-02-24
Datum då anslaget tas ned 2022-03-18
Protokollet förvaras hos Kommunstyrelseförvaltningen

Underskrift

.....

Anja Franck

Innehållsförteckning

§ 7	Uppföljning och revidering av program för kemikaliesmarta förskolor	2022/67	4 - 5
§ 8	Information - REKO-FBG	2022/32	6
§ 9	Redovisning av uppdrag-Ta fram förslag och kostnadsberäkning för införande av klimatberäkningsverktyget Koldioxidbudget	2022/63	7 - 9
§ 10	Redovisning av uppdrag till hållbarhetskontoret att lämna förslag på hur kommunen kan minimera förekomsten av gifter enl kemikalieinspektionens PRIO-lista	2015/91	10 - 11
§ 11	Redovisning av uppdrag att långsiktigt säkerställa handlingskraft inom social och ekonomisk hållbarhet	2021/275	12 - 14
§ 12	Information - Dialog Lokal Agenda	2022/32	15
§ 13	Information - Aktuell hållbarhets miljöranking	2022/32	16

§ 7

Uppföljning och revidering av program för kemikaliesmarta förskolor, KS 2022/67

Beslut

Hållbarhetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Godkänna uppföljning och revidering av program för kemikaliesmarta förskolor.

Beskrivning av ärendet

Falkenbergs kommuns program för kemikaliesmarta förskolor antogs 2019. Då beslutades att programmet skulle följas upp och revideras årligen med början vid årsbokslutet 2020. Denna uppföljning har blivit fördröjt på grund av pandemin under 2020 och 2021. Nu har uppföljning av hur arbetet med programmets åtgärder gjorts genom muntliga dialoger med samtliga berörda verksamheter.

Uppföljningen visar att många åtgärder går enligt plan, några är slutförda, flera pågår. Flera är dock försenade, dels på grund av pandemin, dels på grund av att programmets åtgärder inte varit kända i alla verksamheter. Vissa åtgärder behöver omformuleras då förutsättningar inom verksamheterna har förändrats. För vissa av åtgärderna som inte ännu kommit igång behöver åtgärdsnivån justeras för att kunna anpassas till budgetberedning.

På grund av dessa justeringar har också åtgärdsnivåernas slutdatum justerats, vilket medför att programmet förlängs två år. Uppföljning med kommentarer kring åtgärder och åtgärdsnivåer finns i kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.

Motivering av beslut

Arbetet med programmet för kemikaliesmarta förskolor går framåt visar uppföljningen. Omständigheter har gjort att flera åtgärder behöver justeras till innehåll eller i tid när de ska vara åtgärdade. Uppföljningen att åtgärdsnivåernas slutdatum behöver revideras. Detta framförallt för att de ökade kostnader för verksamheterna som åtgärderna medför ska kunna lyftas till budgetberedning 2024 och 2025. Som åtgärdsnivåerna var tidigare taktade de inte med kommunens budgetår.

Diskussion och samverkan kring programmets åtgärder har aktualiserats i samband med uppföljningen av programmet, vilket visar att en årlig uppföljning genom dialog med berörda verksamheter är av stor vikt för förflyttning i linje med programmet. Därmed anser kommunstyrelseförvaltningen att uppföljning och revidering av program för kemikaliesmarta förskolor bör godkännas.

Ekonomi

Uppföljning och revidering påverkar inte kommunens ekonomi. Vissa åtgärder i programmet är förenat med extra medel och behöver därmed lyftas till budgetberedning 2024 och 2025.

Underlag för beslut

Beslutsförslag 2022-01-31

Tjänsteskrivelse 2022-02-01

Program för kemikaliesmarta förskolor 2022-02-01, förslag till revidering

Program för kemikaliesmarta förskolor 2019-09-10

§ 8

Information - REKO-FBG, KS 2022/32

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

1. Anteckna informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Information om pågående arbete med REKO-FBG, vilket innebär medveten hantering kommunens möbler som ger möjligheter att påverka flera av Agenda 2030:s globala hållbarhetsmål. Målsättningen är att skapa förutsättningar att restaurera och återanvända möbler inom alla förvaltningar, integrera med nytt möbelavtal samt sysselsätta personer som står långt från arbetsmarknaden.

§ 9

Redovisning av uppdrag-Ta fram förslag och kostnadsberäkning för införande av klimatberäkningsverktyget Koldioxidbudget, KS 2022/63

Beslut

Hållbarhetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Godkänna förslag till införande och kostnadsberäkning för en koldioxidbudget för Falkenberg kommun som geografisk plats.
2. Uppdra åt hållbarhetsavdelningen att beställa en koldioxidbudget för Falkenbergs kommun.

Beskrivning av ärendet

Hållbarhetsutskottet har på ett av sina externa sammanträden gjort ett digitalt studiebesök hos Klimatsekretariatet och Nyköpings kommun för att inhämta kunskap och erfarenheter om nyttan av en koldioxidbudget för en kommun. Hållbarhetsutskottet har efter studiebesöket gett kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till införande och kostnadsberäkning för en koldioxidbudget för Falkenbergs kommun som geografisk plats.

Klimatsekretariatet är en oberoende och ej vinstdrivande organisation som digitaliserar, visualiserar och populariserar klimatvetenskap och klimatstatistik. I fokus för deras verksamhet står lokala koldioxidbudgetar, vilka de i nära samverkan med tre ledande lärosäten, beräknar enligt TCB-metoden (Tyndall Carbon Budget). Dessa verifieras av involverade forskare. Två globala ramverk har validerat att metoden ger koldioxidbudgetar som ligger i linje med parisavtalets 1,5-gradersmål. Klimatsekretariatet är idag ensamma om att ta fram lokala koldioxidbudgetar för kommuner.

En koldioxidbudget används för att åskådliggöra det återstående utsläppsutrymmet för att undvika en viss nivå av uppvärmning. En koldioxidbudget på lokal nivå utgår ifrån de utsläpp som sker inom kommunens gränser. Den visar hur mycket utsläpp som får göras för att kommunen ska kunna bidra till Parisavtalet målsättningar att hålla den globala temperaturökningen i linje med dessa. Koldioxidbudgeten visar utsläppen av koldioxid och inte övriga växthusgaser. Koldioxidbudgeten är beräknad och uppdateras ifrån IPCC's rapporter.

Införande

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår följande stegvisa införande av en koldioxidbudget för Falkenbergs geografiska kommun.

1. Koldioxidbudget beställs från klimatsekretariatet som beräknar budget, skapar rapport samt skapar Falkenbergs kommuns budget i visualizern.
2. Kommunstyrelseförvaltningen får koldioxidbudgetrapporten och tillgång till visualizern och skapar kommunikation kring samt en plats för denna på kommunens webbplats och hållbarometer.
3. Kommunstyrelseförvaltningen integrerar koldioxidbudgeten i arbetet med samhällsplanering och samverkan med näringsliv. Viktigt är att inte skapa sidospår för koldioxidbudgeten, utan den ska göras till ett kompletterande verktyg i befintliga processer och samverkan för att kommunen ska få ett mer offensivt klimatarbete.
4. Samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen kring hur det kommande läromaterialet kan integreras i högstadium och gymnasium.

Kostnadsberäkning redovisas i till ärendet bifogad offert samt i avsnittet ekonomi nedan.

Motivering av beslut

En koldioxidbudget och den tillhörande visualizern blir ett viktigt kompletterande verktyg i kommunens klimatarbete då den, till skillnad från utsläpp och målbanor som används i den nationella emissionsdatabasen och klimatmålsättningar och länets energi- och klimatstrategi, tar hänsyn till faktorn tid.

Webbverktyget med visualizern blir tillgängligt för kommunens medarbetare och politiker men också för kommunens företag och invånare. Detta innebär att många aktörer kan dela samma kunskapsbild och framförallt kunskapen om vikten av att göra utsläppsminskningarna nu för att kommunen ska bidra till parisavtalet.

Då koldioxidbudgeten kommer att uppdateras blir det framöver också ett värdefullt verktyg där det går att följa upp att kommunens och företagens klimatinsatser gör skillnad för utsläppen, liksom att den kan vara underlag för att prioritera och fokusera på sektorer där utsläpp bör göras först för att skapa störst effekt och nytta. Detta för att skapa ett mer offensivt och samlat klimatarbete i den geografiska kommunen.

Upptill koldioxidbudgeten och den webbaserade visualizern kommer kommunen, dels få tillgång till ett skolmaterial för högstadium och gymnasium, dels ingå i ett nätverk med övriga kommuner som har koldioxidbudgeter. Här kommer det finnas möjlighet att byta erfarenhet samt påverka utvecklingen av klimatsekretariatets arbete med koldioxidbudgeter.

Ekonomi

Framtagande av en koldioxidbudget kostar kommunen 110 000 kr i en engångskostnad för första året. För årlig uppföljning av verktyget visualizern tillkommer en årlig kostnad på 55 000 kr, beräknad utifrån kommunens befolkningsmängd.

Automatiskt blir kommunen deltagare i ett nätverk med andra kommuner som har koldioxidbudget. Om kommunen kommande år väljer att lägga tid i nätverket för utveckling av verktyget kan kostnaderna komma att sjunka. Kostnaderna sjunker också ju fler kommuner som ansluter sig och gör koldioxidbudget, då klimatsekretariatet inte ska gå med vinst.

Underlag för beslut

Beslutsförslag 2022-02-01

Offert 2022-02-03

Information Tyndall Carbon Budget-metoden 2022-02-03

Artikel från stadsbyggnad 2022-02-03

Information om Klimatsekretariatet

Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott 2022-01-26 § 2

§ 10

Redovisning av uppdrag till hållbarhetskontoret att lämna förslag på hur kommunen kan minimera förekomsten av gifter enl kemikalieinspektionens PRIO-lista, KS 2015/91

Beslut

Hållbarhetsutskottet föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

1. Uppdra åt kommunstyrelsen att i samverkan med övriga nämnder och bolag handla upp ett gemensamt kemikaliehanteringssystem.
2. Uppdra åt kommunstyrelsen att i samverkan med nämnder och bolag ta fram en kemikalieplan för kommunkoncernen i syfte att arbeta med substitution och kemikalieåtgärder.
3. Uppdra åt kommunstyreförvaltningen att återrapportera till kommunstyrelsens hållbarhetsutskott hur arbetet fortskrider senast februari 2023.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2015-02-24 att uppdra åt dåvarande hållbarhetskontoret, nuvarande hållbarhetsutskottet, att starta ett kemikaliearbete inom planen för ekologisk hållbarhet. Vidare uppdrogs utskottet att kartlägga kommunens kemikalier, samt att vid upphandling kravställa för giftfri miljö, där det är möjligt. Uppdraget har inte helt färdigställts.

Falkenbergs kommun saknar ännu en helhetsblick på vilka kemikalier som används i kommunens olika verksamheter. Efterfrågan på ett gemensamt strategiskt arbete kring kemikalier och ett gemensamt kemikaliehanteringssystem har kommit från flera förvaltningar och bolag. Med anledning av ovanstående föreslår kommunstyrelseförvaltningen ett arbete i samverkan med förvaltningar och bolag kring kemikalier och kemikaliesäkerhet.

Motivering av beslut

Kommunstyrelseförvaltningen anser att föreslagna uppdrag är steg på vägen till ett bättre fungerande kemikaliearbete för att minska användningen av kemiska produkter och varor som innehåller farliga ämnen (inom kommunkoncernens verksamheter). Ett offensivt och långsiktigt kemikaliearbete krävs för att kommunkoncernen ska arbeta i linje med Agenda 2030, Sveriges miljömål ”en giftfri miljö” samt kommunens viljeinriktning och mål om att bli ett föredöme inom hållbarhet och verka för en vardag där varken människors hälsa eller miljön vi lever i ska påverkas negativt av de kemikalier som finns och används.

Ekonomi

Själva uppdraget påverkar inte kommunens ekonomi. Ett kemikaliehanteringssystem kommer kosta en årlig summa för kommunen. Det är dock ett viktigt verktyg för att skapa långsiktig ordning och reda samt skapa möjlighet för uppföljning av utfasning av farliga kemikalier och ämnen från kommunkoncernens verksamheter. Ungefärlig uppskattning är en årlig kostnad på 200 000 kr, nyckeltalsfördelad mellan förvaltningar och bolag. Viktigt vid upphandling blir att inte handla upp ett system som ökar i kostnad beroende på hur många kemikalier som läggs in, utan att en fast summa upphandlas.

Underlag för beslut

Beslutsförslag 2022-02-14
Kommunfullmäktige 2015-02-24, § 7

§ 11

Redovisning av uppdrag att långsiktigt säkerställa handlingskraft inom social och ekonomisk hållbarhet, KS 2021/275

Beslut

Hållbarhetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Ge i uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen att lämna förslag på prioriterade insatser utifrån identifierade utmaningar.
2. Ge i uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen att lämna förslag på organisation och arbetssätt där det krävs samverkan över förvaltningar.
3. Ge i uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen att lämna förslag på ekonomisk styrning och finansieringsmodell utifrån önskade långsiktiga effekter som inte ryms inom rådande budgetsystem och samla detta i en förstudie enligt Region Hallands projektstyrningsmodell med återrapportering i december 2022.
4. Därmed anse uppdraget vara redovisat.

Beskrivning av ärendet

Kommunerna har ansvar och möjligheter att göra framsteg inom det sociala hållbarhetsområdet. Nulägesanalysen i Lokal Agenda 2030 visar att Falkenbergs har stora utmaningar inom social hållbarhet som kräver att kommunen arbetar i samverkan för att hitta lösningar. Ansvaret ligger inte bara hos en nämnd och i de flesta fall behövs samarbeten även utanför kommunorganisationen.

Samtidigt saknar detta arbete i Falkenberg samordning vilket leder till att det bedrivs snarlika projekt i olika förvaltningar. Det är också svårt att få en långsiktighet när förebyggande insatserna ofta drabbas när det sker effektiviseringar i den kommunala budgeten. För att lyckas skapa effekt med förebyggande insatser krävs ett kommungemensamt och långsiktigt målinriktat arbete både utifrån ett organisatoriskt och ekonomiskt perspektiv. Inom kommunorganisationen behöver det utvecklas ett systematiskt kommunövergripande evidensbaserat förebyggande arbete som är uthålligt och långsiktigt.

Med bakgrund av detta gav kommunstyrelsen kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag 2021-08-17 att utreda hur kommunen kan utveckla en kommunövergripande styrning och ett gemensamt långsiktigt hållbart arbetssätt för kommunens förebyggande insatser inom det sociala hållbarhetsområdet.

Motivering av beslut

Utifrån uppdraget som gavs i augusti 2021 bildades en styrgrupp och en arbetsgrupp. Arbetsgruppen fick till uppgift att genomföra en nulägesanalys och en kartläggning där olika insatser som görs i kommunkoncernen och som har bäring på social hållbarhet identifierades. Omvärldsbevakning och försök att hitta best practice genomfördes också parallellt. Kartläggningen visar att många insatser görs i kommunorganisationen vilka också träffar flera av de identifierade utmaningarna i lokal agenda 2030. Det saknas dock strukturerade samarbetsformer och arbetssätten skiljer sig åt. Inom förvaltningarna förekommer insatser både i kortsiktiga projekt och/eller i befintliga verksamhetsuppdrag. I vissa fall bedrivs också liknande satsningar i olika förvaltningar.

En återkommande utmaning oberoende av insats är att hitta en långsiktighet och styrning i befintligt ekonomiskt system. Framförallt i insatser som berör flera förvaltningar. Projekt kan också helt eller delvis finansieras av externa medel (merparten statliga).

Kartläggningen visar också att vi har nystartade projekt (exempelvis TSI) som kan fungera som förebilder och som därför behöver säkras ekonomiskt under förstudieperioden.

Falkenbergs kommun arbetar aktivt för att främja ett mer socialt hållbart samhälle. Samtidigt behöver vi bli bättre på att se förebyggande insatser som långsiktiga sociala investeringar som ger stora samhällsekonomiska vinster längre fram. Effekterna går sällan att finna inom ramen för ett budgetår eller en mandatperiod. Den samlade bedömningen och analysen är som sagt att det görs många bra insatser. Det kräver dock innovativa och nya typer av arbetssätt, särskilt när ansvaret ligger hos flera förvaltningar samtidigt.

Därför behöver vi utveckla en gemensam förvaltningsöverskridande organisation där också förslag på ny finansieringsmodell undersöks och beskrivs för att kunna möta identifierade utmaningar och samhällstrender samtidigt som ett långsiktigt socialt och ekonomiskt arbetssätt säkras. Utifrån identifierade behov behöver vi utveckla en systematik för att göra strategiska val som styr mot önskad effekt. För att komma till rätta med dessa organisatoriska och strukturella utmaningar föreslås därför att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att bedriva en förstudie som ska ge förslag på framtida organisation där det behövs långsiktiga arbetssätt över flera förvaltningar. Förstudien föreslås genomföra enligt region Hallands projektstyrningsmodell och ska ge förslag på:

- a) Prioriterade insatser utifrån identifierade utmaningar, samhällstrender och befolkningsutveckling, samt ta fram projektdirektiv för dessa.
- b) Organisation och arbetssätt där det krävs samverkan över förvaltningar
- c) Ekonomisk styrning och finansieringsmodell utifrån önskade långsiktiga effekter som inte ryms inom rådande budgetsysteem.

Ekonomi

Kommunens ekonomi påverkas inte i det här skedet.

Underlag för beslut

Beslutsförslag 2022-02-08

Tjänsteskrivelse 2022-02-14

§ 12

Information - Dialog Lokal Agenda, KS 2022/32

Beslut

Hållbarhetsutskottet

1. Anteckna informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Information om pågående arbete med Lokal Agenda och dialog om genomförda åtgärder.

§ 13

Information - Aktuell hållbarhetsranking, KS 2022/32

Beslut

Hållbarhetsutskottet beslutar

1. Anteckna informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Information om hållbarhetsavdelningens svar i Aktuell hållbarhetsranking.
Jämförelse med svar från föregående år.